

Oponentský posudek na disertační práci

Autor: Ing. Jaroslav Demel

Název práce: Internacionalizace jako významná oblast využití potenciálu podniku

Oponent: doc. Ing. Dana Martinovičová, Ph.D.

Disertační práce Ing. Jaroslava Demla je zaměřena na problematiku internacionalizace, a to v souvislosti s využitím potenciálu podniku. Zkoumané téma disertant zpracoval v rámci studijního programu Ekonomika a management, studijním oboru Organizace a řízení podniků. V současném dynamickém a turbulentním prostředí stále směřujícím ke globalizaci je pojem internacionalizace v celé své šíři velmi často skloňován, a to jak na úrovni hospodářské praxe, tak na úrovni vědeckých a výzkumných přístupů. Je tedy možné říci, že předložená disertační práce je jednoznačným příspěvkem pro daný obor.

Cílem předložené disertační práce je vytvoření modelu internacionalizace podniku, založeného na modelu potenciálu podniku. Jako základní východiska pro naplnění cíle formuloval autor tři výzkumné otázky a v daném kontextu vymezil tři předpoklady. Otázky i předpoklady směřují k základní orientaci ve zkoumané problematice. Stanovený cíl disertační práce byl naplněn na základě dostupných informačních zdrojů, uvedeného výzkumu a vlastních publikací autora.

Disertační práce (177 s.) se tematicky člení na sedm kapitol, které na sebe logicky navazují a tvoří uspořádaný celek s vhodným jazykovým projevem, stylizací a vypovídací schopností. Součástí disertační práce je dvojazyčná anotace, seznam ilustrací, seznam tabulek, seznam zkratek a použitých symbolů, seznam informačních zdrojů a výčet vlastní publikační činnosti disertanta. Disertační práce je dále doplněna dvěma přílohami, které vhodně dokreslují celou stať.

V kapitole 1 (s. 24 – 27) se autor věnuje vymezení zkoumané problematiky, přičemž zde formuloval cíl disertační práce, tři výzkumné otázky (VO₁, VO₂, VO₃) a tři předpoklady (P₁, P₂, P₃). Součástí kapitoly jsou také metody zpracování disertační práce.

Kapitola 2 (s. 28 – 70) je poměrně široce zaměřena na teoretická východiska týkající se problematiky potenciálu podniku. V kapitole 3 (s. 71 – 83) se autor věnuje jak východiskům pro sestavení modelu potenciálu, tak samotnému modelu potenciálu podniku. Kapitola 4 (s. 84 – 120) se zabývá internacionalizací podniku. Je zřejmé, že se autor snažil o provázanost všech tří oblastí (i když nesourodých) specifikovaných ve výše zmíněných kapitolách,

Madl.

přičemž všechny tyto kapitoly mají dva společné aspekty. Za pozitivní aspekt považuji vytvoření relativně dobrého orientačního textu, jež prezentuje aktuální stupeň poznání zkoumané problematiky, a který může být základem či inspirací pro další výzkum či pedagogické účely. Negativním aspektem je však popisnost všech tří kapitol (92 stran textu). V rámci zkoumané problematiky se jedná o pouhé konstatování faktů, a to bez kritičtějšího pohledu či zjevné vlastní invence autora. Kapitoly obsahují velmi mnoho zajímavých informací, relevantnost některých z nich však není vzhledem k cíli disertační práce dostatečně jasná. Naopak některé oblasti jsou diskutovány velmi málo (např. výkonnost podniku v kontextu jeho strategického řízení).

Jádro disertační práce je tvořeno kapitolami 5 a 6 (35 stran textu), kde autor prokázal schopnost výzkumné práce. Kapitola 5 (s. 121 – 134) vymezuje model internacionalizace potenciálu podniku. Vzhledem k možnému vzájemnému porovnávání jednotlivých podnikatelských subjektů v oblasti internacionalizace jejich potenciálu považuji spider graf za poměrně vhodně zvolený nástroj. V kapitole 6 (s. 135 – 155) je pak model internacionalizace potenciálu podniku testován formou případové studie, kde jsou využita data tří dceřiných společností, které jsou vlastněny silně exportně orientovaným podnikatelským subjektem. Za slabou stránku této kapitoly považuji nemožnost uvedení relevantních výsledků (statisticky podložených), a to právě z důvodu nízkého počtu sledovaných podniků, na nichž byl model internacionalizace potenciálu podniku ověřován.

V kapitole 7 (s. 156 – 158) se autor věnuje svým zásadním přínosům ke zkoumané problematice, jež jsou uvedeny v předložené disertační práci.

Autor použil v disertační práci vhodné metody vědecké práce, které považuji za přiměřené a korespondující se zkoumanou tematikou. Z předloženého textu vyplývá, že autor důkladně prostudoval dostupné informační zdroje a tyto poznatky se snažil v disertační práci využít. Použité informační zdroje co do rozsahu i počtu citovaných autorů odpovídají charakteru disertační práce.

Disertační práce je psána srozumitelně, přehledně a má dobrou grafickou úroveň. Text je doplněn řadou tabulek, grafů a obrázků, které velmi vhodným způsobem dokreslují a zpřehledňují celou disertační práci.

Disertační práce obsahuje několik věcných a formálních chyb, z nichž pouze některé uvádím:

- Postrádám komplexnější pohled na celou metodiku disertační práce, která by mnohem podrobněji ozřejmila autorovo snažení o provázanost potenciálu podniku a internacionalizace podniku. Kapitola 1 (jeden odstavec na s. 26) se zabývá pouze výčtem a velmi strohým popisem použitých metod.
- Vzhledem k cíli disertační práce a tím i k jejímu obsahu nebyl důvod k formulaci předpokladu P3 „*Efektivně realizovaná internacionalizace potenciálu podniku má vliv na výkonnost podniku.*“ (uvedený v kapitole 1, s. 27), což v kapitole 7 (s. 158) zmiňuje i sám autor.

Mgr.

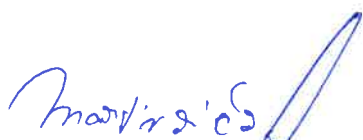
- Není zřejmé, na základě jakých vstupních dat je sestavena Tab. 13 (s. 133), resp. konstruován graf na Obr. 23 (s. 132).
- Seznam zkratk není uspořádán ani podle abecedy ani logicky.

I přes výše uvedené připomínky považuji předloženou disertační práci za zdařilou. Problematika v ní zkoumaná je aktuální a perspektivní a tato práce je tedy bezesporu přínosem pro daný obor i příslibem pro další vědeckou činnost autora. Za klad považuji autorovu dosavadní publikační činnost, která nejen koresponduje s tematikou zpracované disertační práce, ale svědčí také o systematickém přístupu ke zkoumané problematice.

K disertační práci mám následující otázky:

1. Zdůvodněte, zda je možné, aby na základě matematických vztahů (9) a (10) uvedených na s. 126 mohl mít konkurenční potenciál P_{K1} zápornou hodnotu?
2. Na s. 131 uvádíte, že „Pokud je sledována internacionalizace z pohledu mateřské (tuzemské) firmy, nelze nikdy dosáhnout stoprocentní internacionalizace ...“. Za jakých okolností je možné dosáhnout stoprocentní internacionalizace? Je to skutečně žádoucí? Kde se pohybuje optimum?
3. Uveďte, co bude o konkrétních podnicích vypovídat hodnota ukazatele U_{P1} pohybující se například v intervalu (0,2; 0,35).
4. Vymezte přínosy disertační práce, a to v oblasti vědecké, praktické a pedagogické.

Práce Ing. Jaroslava Demla splňuje požadavky kladené na disertační práci a **doporučuji** ji k obhajobě. Dále navrhuji, aby v případě úspěšné obhajoby byl podle § 47 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, udělen panu Ing. Jaroslavu Demlovi akademický titul **doktor („Ph.D.“)**.

doc. Ing. Dana Martinovičová, Ph.D.
Ústav podnikové ekonomiky
Provozně ekonomická fakulta
Mendelova univerzita v Brně

V Brně dne 7. 11. 2014

OPONENTSKÝ POSUDEK

Disertační práce k získání akademického titulu doktor – Ph.D.

Autor: Ing. Jaroslav Demel
Název: Internacionalizace jako významná oblast využití potenciálu podniku
Oponent: doc. Ing. Emil Vacík, Ph.D.

Zjištění:

Doktorand předložil disertační práci v rozsahu 159 stran základního textu, se šesti tituly příloh včetně dotazníku. Obsahem disertační práce je seznam použité literatury a pramenů, bibliografie, seznam zkratk a použitých symbolů, seznam tabulek a obrázků, vlastní publikační činnost související s tématem a dvojjazyčná anotace práce.

Stanoviska:

a) formální aspekty disertační práce:

Po formální stránce disertační práce zachovává požadované standardy. Text díla je členěn přehledně, v souladu s obsahem, odkazy na zdroje jsou srozumitelné. V textu uváděné obrázky, tabulky a grafy jsou vhodné a podporují orientaci v textu díla. Jazyk díla odpovídá vědecké stati. Bohatá rešeršní složka disertační práce podtrhuje prezentaci aktuálního stupně poznání studované problematiky.

b) zhodnocení významu disertační práce pro obor:

Disertační práce byla zpracována ve studijním programu Ekonomika a management, studijním oboru Organizace a řízení podniků. Řešené téma leží většinou v ekonomické a manažerské rovině a je tedy v rámci studijního oboru relevantní. Problematika globalizace ekonomického a politického života není nová, je však vzhledem k vývoji prostředí neustále aktuální. Snaha podchytit potenciál podniku a využít jej ve prospěch internacionalizace je smysluplná a má svůj odraz v podnikové praxi, což ověřují i připojené případové studie. Jistě by bylo přínosné a pro výstupy práce nezbytné ověřit model internacionalizace potenciálu podniku na více podnicích a z výsledků vyvodit statisticky podložené závěry.

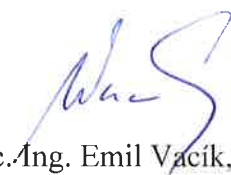
c) vyjádření k postupu řešení problému, použitým metodám a splnění stanoveného cíle:

Disertační práce je sepsána přehledně. Cíl práce a výzkumné otázky uvedené ihned v úvodu disertační práce jsou podpořeny zvolenou metodikou a v následujících šesti kapitolách díla postupně rozvíjeny. Z textu práce vyplývá, že doktorand pečlivě nastudoval četné zdroje zasvěcené zkoumané metodice a provedl hlubokou rešeršní činnost. To je přínosem disertační práce. Kromě toho je patrné, že do obsahu díla byly začleněny i výstupy vlastních výzkumných a publikačních aktivit. Na základě toho je možné konstatovat, že si doktorand vybudoval solidní základ pro formulaci prvků modelu internacionalizace potenciálu podniku. Vlastní model však nevznikl pouze na základě rešerší. Živá data pro jeho konstrukci byla obstarána dotazníkovým šetřením. Struktura dotazníku je přesně vymezena, jeho obsah je jasný a pro respondenta nečiní problém jej v relativně krátkém čase vyplnit. Tím byly vytvořeny předpoklady pro jeho širší diseminaci a následnou zpracovatelnost.

Ačkoliv se v disertační práci diskutovala dvě ne zcela související témata (potenciál podniku a internacionalizace), bylo jejich finální skloubení metodicky provedeno správně a lze konstatovat,

k obhajobě. V případě úspěšné obhajoby **navrhuji Ing. Jaroslavu Demelovi** udělit hodnost **doktora (Ph.D)** v oboru **Organizace a řízení podniků**.

V Plzni, dne 31. října 2014

doc. Ing. Emil Vacík, Ph.D.